

PENSAR LA CIUDAD: LO RURAL Y LO URBANO

PENSAR LA CIUTAT: EL RURAL I L'URBÀ

Foto: Kai Försterling

València, 18 i 25 maig 2018
MUVIM, Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat
Carrer de Quevedo, 10 de València

Preu: Gratuït

Inscripcions en: www.five.es

Col.laboren:

MuVIM
Museu Valencià
de la Il·lustració
i la Modernitat

PENSAR LA CIUDAD: LO RURAL Y LO URBANO

Valencia, MUVIM, 18 y 25 de mayo de 2018

La relación del medio urbano con el rural ha sido desde su origen ambigua a la par que intensa. Lo rural es inevitablemente la materia primigenia de lo urbano. Las ciudades surgen de lo rural. Pero, al tiempo, es asimismo lo urbano el fin de lo rural. Supone poner coto a lo rural en la medida en que la ciudad es, antes que nada, un límite. De todo ello y de sus repercusiones morfológicas ha dado buena cuenta a lo largo de este último siglo la disciplina urbanística en un variado abanico de análisis.

No obstante, en la actualidad, categorizar los espacios rurales y los espacios urbanos supone un significativo desafío. Disciplinas como la sociología o la ecología han insistido durante décadas en la dificultad de discernirlos en la era de la urbanización global. Los hay que incluso defienden que no hay manera de establecer una categorización del espacio rural y el urbano si no es recurriendo a delimitaciones arbitrarias. Ideas como la “urbe global”, tesis como lo *glocal*, lo *rurbano* o lo *neorrural* abundan en la presunta caducidad de estas categorías.

En el ámbito de la ordenación del territorio y la regeneración urbana sorprende a este tenor el uso sistemático de estos límites. Cierto es que aun hoy los desequilibrios del territorio y las dinámicas demográficas, cuyas raíces se hunden en las profundidades de la historia ibérica, siguen presentando patologías propias de lógicas previas a la sociedad de la información. Pero no es menos cierto que nuevas iniciativas, nuevas maneras de entender la vida rural o la urbana erosionan paulatinamente las estrategias encaminadas a corregirlas, abriendo un nuevo campo de investigación y conceptualización con claros visos de permanencia. Recientemente, en los más mínimos gestos, podemos identificar ya procesos de hibridación que apuntan hacia un cambio conceptual con calado cultural. Se ha extendido, por ejemplo, la idea del paisaje urbano, incluso del paisaje histórico urbano, ampliando lo que por urbano ha de entenderse. La sostenibilidad, la hipertecnologización, la ideología de lo saludable... han asumido en su seno lógicas propias del mundo rural y las han trasladado al mundo propiamente urbano.

¿Qué cabe entender hoy por urbano y rural? ¿Es válida esta dicotomía? La incuestionable hibridación de estos términos, ¿qué repercusiones tendrá?, ¿cuáles han de ser los nuevos instrumentos que operen en el territorio así constituido? Estas y otras preguntas guiarán la reflexión sobre la ciudad en el seminario, en esta ocasión en aras de buscar sus límites.

OBJETIVOS Y CONTENIDOS

- ✓ Entender los límites difusos del espacio urbano, objeto de la regeneración, en su relación con lo rural
- ✓ Apropiarse de herramientas de intervención urbana propias de lógicas rurales
- ✓ Hacerse cargo de las repercusiones en el mundo rural provocadas por la regeneración urbana

PENSAR LA CIUTAT: EL RURAL I L'URBÀ

València, MUVIM, 18 i 25 de maig de 2018

La relació del mig urbà amb el rural ha sigut des del seu origen ambigua a l'una que intensa. El rural és inevitablement la matèria primigènia de l'urbà. Les ciutats sorgeixen del rural. Però, al temps, és així mateix l'urbà la fi del rural. Suposa posar límit al rural en la mesura en què la ciutat és, primer de tot, un límit. De tot açò i de les seues repercussions morfològiques ha donat bon compte al llarg d'aquest últim segle la disciplina urbanística en un variat ventall d'anàlisi.

No obstant açò, en l'actualitat, categoritzar els espais rurals i els espais urbans suposa un significatiu desafiament. Disciplines com la sociologia o l'ecologia han insistit durant dècades en la dificultat de destriar-los en l'era de la urbanització global. Els cal fins i tot defensar que no hi ha manera d'establir una categorització de l'espai rural i l'urbà si no és recorrent a delimitacions arbitràries. Idees com la "urbs global", tesi com el *glocal*, el *rurbano* o el *neorrural* abunden en la presumpta caducitat d'aquestes categories.

En l'àmbit de l'ordenació del territori i la regeneració urbana sorprèn a aquest tenor l'ús sistemàtic d'aquests límits. Cert és que àdhuc avui els desequilibris del territori i les dinàmiques demogràfiques, les arrels de les quals s'enfonsen en les profunditats de la història ibèrica, segueixen presentant patologies pròpies de lògiques prèvies a la societat de la informació. Però no és menys cert que noves iniciatives, noves maneres d'entendre la vida rural o la urbana erosionen gradualment les estratègies encaminades a corregir-les, obrint un nou camp de recerca i conceptualització amb clars aspectes de permanència. Recentment, en els més mínims gestos, podem identificar ja processos d'hibridació que apunten cap a un canvi conceptual amb calat cultural. S'ha estès, per exemple, la idea del paisatge urbà, fins i tot del paisatge històric urbà, ampliant el que per urbà ha d'entendre's. La sostenibilitat, la *hipertecnologització, la ideologia del saludable... han assumit en el seu si lògiques pròpies del món rural i les han traslladat al món pròpiament urbà.

Què cal entendre avui per urbà i rural? És vàlida aquesta dicotomia? La inqüestionable hibridació d'aquests termes, quines repercussions tindrà? Quins han de ser els nous instruments que operen en el territori així constituït? Aquestes i altres preguntes guiaran la reflexió sobre la ciutat en el seminari, en aquesta ocasió en honor de cercar els seus límits.

OBJECTIUS I CONTINGUTS

- ✓ Entendre els límits difusos de l'espai urbà, objecte de la regeneració, en la seua relació amb el rural
- ✓ Apropiar-se d'eines d'intervenció urbana pròpies de lògiques rurals
- ✓ Fer-se càrrec de les repercussions en el món rural provocades per la regeneració urbana

PENSAR LA CIUDAD: LO RURAL Y LO URBANO

PENSAR LA CIUTAT: EL RURAL I L'URBÀ

Viernes, 18 de mayo de 2018: LO RURAL EN LO URBANO

- 09:00-09:15 **Acreditación de los asistentes** / Acreditació dels assistents
- 09:15-09:45 **Bienvenida e inauguración** / Benvinguda i inauguració
Conselleria d'Habitatge, OOPP i Vertebració del Territori (GVA)
Instituto Valenciano de la Edificación (IVE)
Grupo Arquitectura y Pensamiento (GAP)
- 09:45-10:30 **Las ciudades intermedias** / Les ciutats intermèdies
Josep Mª Llop Torné. Observatorio de la Cooperación Universitaria al Desarrollo (OCUD)
- 10:30-11:15 **¿Para qué dicotomías? Desdecir y regenerar desde la complejidad** / Para què dicotomies? Desdir i regenerar des de la complexitat
David Pérez Rodrigo. Universitat Politècnica de València (UPV)
- 11:15-11:45 Pausa
- 11:45-12:30 **El potencial rural en la regeneración urbana** / El potencial rural en la regeneració urbana
Miguel del Rey Aynat y Antonio Gallud Martínez. Universitat Politècnica de València (UPV)
- 12:30-13:15 **Ecópolis: la agricultura como aglomerante urbano** / Ecópolis: l'agricultura com a aglomerant urbà
Carlos García Vázquez. Universidad de Sevilla
- 13:15-14:30 **Mesa redonda: Campaña "sense mans". Pla d'acció de l'activitat agrària** / Taula redona: Campanya "sense mans". Pla d'acció de l'activitat agrària
Ponent: Josep Manuel Pérez Sánchez. Cap de secció d'Agricultura i Horta. Regidoria d'Agricultura, Horta i Pobles de València, Ajuntament de València
Participen: resta de ponents i públic

Viernes, 25 de mayo de 2018: LO URBANO EN LO RURAL

- 09:00-09:15 **Acreditación de los asistentes** / Acreditació dels assistents
- 09:15-09:45 **Flujos interregionales y mundo rural** / Fluxos interregionals i món rural
Josep Vicent Boira i Maiques, Conselleria d'Habitatge, OOPP i Vertebració del Territori (GVA)
- 09:45-10:30 **Lo rural como periferia urbana** / El rural com a perifèria urbana
Juan Calduch Cervera. Academia de Bellas Artes de San Carlos
- 10:30-11:15 **Infraestructuras verdes** / Infraestructures verdes
Paisaje Transversal
- 11:15-11:45 Pausa
- 11:45-12:30 **Urbanización informal en el territorio rural** / Urbanització informal en el territori rural
José Manuel Barrera Puigdollers. Universitat Politècnica de València (UPV)
- 12:30-13:15 **Sociología de la urbanización** / Sociologia de la urbanització
Artemio Baigorri Agoiz. Universidad Extremadura
- 13:15-14:30 **Mesa redonda: Urbanización La Torre (antes Sociópolis)** / Taula redona: Urbanització La Torre [abans Sociópolis]
Ponent: Ana Ros Pastor. Entitat Valenciana d'Habitatge i sòl (EVHA)
Participen: resta de ponents i públic